Maandag 4 September 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4299

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. B. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Daar gaan de Nazies!

Brussel vrij; Antwerpen bereikt.
Noordamerikanen reeds bij Aken?
Fins-Russische wapenstilstand hedenmorgen ingegaan

Groot - Nederland wordt bevrijd.

De bevrijding van ons volk is thans begonnen. Weliswaar is de opmars der geallieerden nog niet tot de grenzen onzer huidige staatsgemeenschap geraakt, maar de grote volksgemeenschap, welke bekend staat onder de naam van Groot-Nederland, is na Frankrijk aan de beurt om bevrijd te worden van de haar zo volkomen vreemde Duitse overheersing, ofschoon historisch haar ontstaan met dat der Duitse gemeenschap verwant was. Immers, beide gemeenschappen bleven buiten de eigenlijke invloedssfeer van het Romeinse rijk. De Romanisering der talen, bezuiden de Noordgrens van het Romeinse rijk overal doorgevoerd, vindt men hier niet. Duitsland buiten beschouwing latende, is globaal gesproken langs een lijn van Keulen naar Boonen (d.i. de Nederlandse naam van Boulogne) de grens van Groot-Nederland. Groot-Nederland is dus niet wat onze propagandisten als betaalde patriotiek verzinnen, de eenheid der verschillende staatsdelen, welke men zou kunnen aanduiden als Rijks-Nederland.

Groot-Nederland is het grote Nederlandse cultuurgebied van Dollart tot Duinkerken, omdat de streek verderop tot Boonen al zodanig verloren is gegaan, dat men haar er moeilijk of niet meer toe kan rekenen. Imperialisme is aan het woord Groot-Nederland volkomen vreemd, daar het een cultuurwaarde aanduidt en wars is van alle politiek. Staatkundig ligt het gebied in Nederland, Vlaanderen en Noord-Frankrijk dat Frans Vlaanderen heet en waar van de bijna een millioen bewoners voor nog omstreeks 400.000 het Nederlands de dagelijkse spreektal is. Het merkwaardige is, dat de brave ziel, die thans naar Antwerpen gaat, zich nog verbaast, dat men hem daar verstaat. Gaat hij naar Drente, dan is hij niet of minder verbaasd. Zóver heeft de verwijdering in de volksgemeenschap door een staatkundige grens reeds door gevreten. Wij zeggen hier niet, dat wij deze grens zouden willen opheffen om het experiment van Willem I nog eens te herhalen. Wat wij bedoelen is slechts aan te geven, hoe één volk dat staatkundig in twee of feitelijk drie landen terecht komt, gesplitst wordt. Wat Frans Vlaanderen betreft, waar de streek Pas de Calais dat de laatste tijd zovaak is voorgekomen in ons nieuws, naar wij helaas te laat ervoeren nog de schone naam van Land van Bredenaarde heeft, tot in de 17e eeuw is het een Nederlands cultuurgebied gebleven en ook daarna was het staatkundig gescheiden van het eigenlijke Frankrijk. Na de Franse revolutie veranderde dit, doch eerst in 1882 is men er opgehouden in het Vlaams te preken en nog heden ten dage wordt aan de seminaries van Rijsel, Mergem, Hazebroek en aan de handelsschool te Toerkonje (het Franse Tourcoing) in het Nederlands gedoceerd, evenals dit in 1926 aan de Universiteit te Rijsel weer is ingevoerd. Bijna alle plaatsen hebben naast hun Franse naam, die tegenwoordig officieel meer gebruikt wordt, nog mooie Nederlandse namen. Groen van Prinsterer, J. A. Alberdingk Thijm, Professor Piet Geyl hebben zich verdienstelijk gemaakt tot in het verre verleden de eenheid onzer Nederlandse cultuur aan te tonen en daarbij de begrippen staat en natie af te perken, waarmede ook de grote Dominicanen Doodkorte en Van Sante zich hebben bezig gehouden.

EISENHOWER TOT BELGIE EN LUXEMBURG.

Generaal Dwight Eisenhower heeft een radiotoespraak tot België en Luxemburg gehouden, waarin hij hun bevolkingen prijst om de wijze, waarop zij de nazieverdrukking hebben verdragen. Maar die zal thans spoedig ten einde zijn. Hij deed een beroep om de geallieerden op alle mogelijke wijzen te helpen (Londen, (AP) 4.9).

BRUSSEL BEVRIJD.

Brussel werd bevrijd door een Geallieerde troep, die van Doornik oprukte. Ze trokken terstond door tot op een afstand van 48 km. van de Nederlandse grens. Het derde leger van Patton is thans voorbij Etain, 20 km. verder dan Verdun; de juiste plaats werd niet medegedeeld.

De bevrijding van Brussel vond tegen de avond plaats door dezelfde troep die des morgens Doornik bevrijd had. De Somme werd bij Abbéville overgestoken; Abbéville is zelf ook in onze handen. Le Havre wordt belegerd.

De Oostwaartse opmars bracht onze troepen in de buurt van Nancy. Eenheden, die hier in het veld zijn, staken de Maas over bij Chalaines, 16 km. ten Zuiden van Commercy. Onze troepen zijn in St. Mihiel.

De vijandelijke spoorlijnen naar België en in het Land van Bredenaarde werden door gevechtsvliegers aangevallen. Vele motorvoertuigen, locomotieven en spoorwagens werden vernield of beschadigd. Zes vliegvelden in Nederland kregen de laag van zware bombardementsvliegtuigen.

Het versterkte gebied rondom Brest was het doelwit van middelzware bombardementsvliegtuigen, die een reeks aanvallen deden in de morgen en des avonds terugkeerden om het nog eens te herhalen. Ammunitiebergplaatsen en sterkten werden aangevallen Geallieerde Hoofdkwartier, (AP) 4.9).

RIJSEL OOK BEVRIJD.

De Franse troepen van het binnenland hebben de nijverheidsstad Rijsel in het Noord-Westen van Frankrijk bij de Belgische grens bevrijd (Londen, (AP) 4.9).

IN ZUID-FRANKRIJK.

Franse troepen hebben Ville-Franche, 24 km. ten Noorden van Lyon, bevrijd. Lyon zelf werd in de loop van Zondag door drie Noordamerikaanse troepen binnengetrokken (Rome, (AP) 4.9).

DE DOORBRAAK VAN DE GOTISCHE LINIE.

Het achtste leger vestigde bruggehoofden over de rivier de Conca in de Gotische linie over een lengte van 32 km. bij Pesaro. Dit gebied is geheel en al in geallieerde handen. Hier en daar is men tot bijkans 20 km. diep doorgedrongen. De geallieerde kanonnen staan thans dichtbij Rimini. De troepen van het vijfde leger drongen de laatste vijandelijke resten af in de buurt van een zijweg tussen Pisa en Florence (Rome, (AP) 4.9).

OOK DE RUSSEN VALLEN AAN.

De Berlijnse radio zeide, dat de Russen Zondag een grote aanval hebben gedaan langs een breed front in de buurt van Wyszyow (50 km. ten Noorden van Warszawa). De Duitsers gaven zelf toe dat de Russen hier en daar wisten door te dringen.

In Roemenië.

Uit Moskou wordt gemeld, dat acht Russische heirscharen de laatste slagen toebrengen aan wat er over is van de nazie-verdedigers in het Oosten van Roemenië. Het tweede Oekrainse leger drong door tot in de Transsylvanische Alpen en bereikte een bergrug tussen Ploesti en Brasov. Op 35 km. voorbij Ploesti werd Rasvadu veroverd.

Gereed voor een nieuwe slag.

Van de Noordelijke Karpathen in Polen tot in Estland toe zijn de Russen bereid voor een volgende grootscheepse aanval op Hitlers Oostfront. Ook hier hebben ze acht legers samengesteld, die hergroepeerd zijn na de voleinding van het zomeroffensief

FINS-RUSSISCHE STRIJD TEN EINDE.

Uit Helsinki wordt gemeld, dat om 8 uur vanmorgen de vijandelijkheden tussen Finland en Rusland zijn gestaakt. De oorlog heeft 3 jaar, 3 maanden en 9 dagen, nadat Finland zich bij de nazies had gevoegd in zijn aanval op Rusland.

Uit Berlijn seint men, dat de afdoening van de betrekkingen tussen Duitsland en Finland op zo vriendelijk mogelijke wijze zal geschieden. De ontruiming der Duitse troepen is al begonnen. Het Finse blad „Hufvudstadsbladet" zegt, dat Duitsland deze troepen trouwens elders hard nodig heeft. De Duitsers, die niet weggaan, zullen worden ontwapend en als krijgsgevangenen der geallieerden worden beschouwd. De wapenstilstand werd slechts enkele uren na de verbreking der betrekkingen bekend gemaakt. Vóór 15 September moeten de Duitse troepen weg zijn. Men vermoedt dat er nog 7 Duitse divisies zijn. Een stroom van Duitsers beweegt zich naar Noorwegen.

De bevolking is blijde, vele zuchten van verlichting werden geslaakt. (Uit verschillende bronnen van hedenmorgen, (AP).

Het nieuws van vandaag

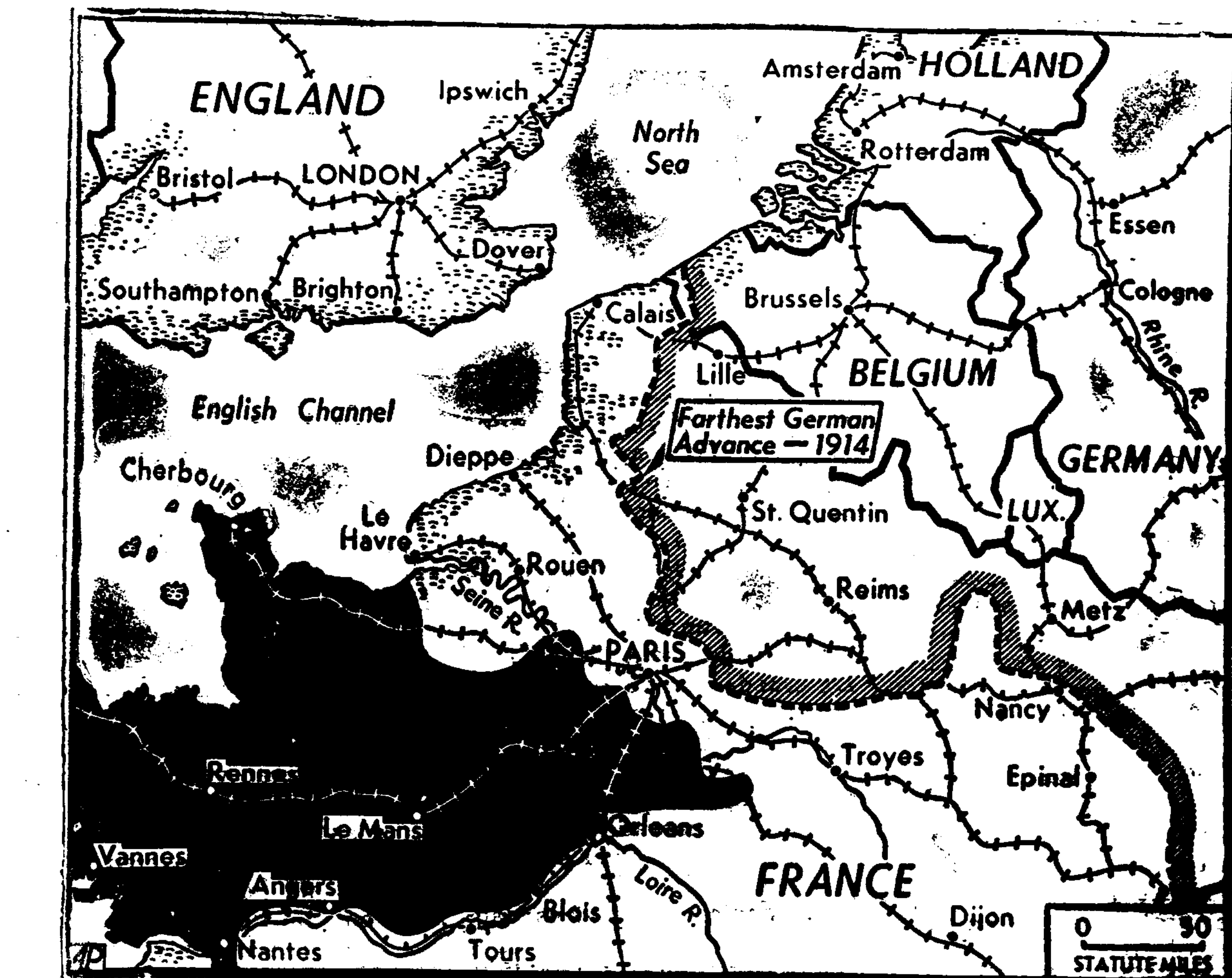
„Juicht Belgen, juicht! in vreugdevolle akkoorden,
Van Haspengouw tot aan het Vlaamse strand.
Van Noord tot Zuid, langs Maas en Scheldeboorden,
Juicht Belgen, juicht, door gans het vaderland!"

Deze regels van de Brabançonne weerklinken heden alom in Brussel, de bevrijde hoofdstad van het Belgische koninkrijk. In een superbliksemkrijg hebben de Geallieerden België kriskras doorsneden en mogelijk reeds Nederland bereikt. Zó snel is geen leger ooit vooruitgekomen en alles wat de Duitsers vier jaren geleden ten toon spreidden, wordt thans verreweg in de schaduw gesteld. Zaterdagmorgen om 11 uur werd de Belgische grens overgestoken door het Noordamerikaanse 1e leger onder Luitenant Generaal Courtney H. Hodges. De overige Geallieerde legers volgden weldra en hiermede werd practisch een einde gemaakt aan de slag om Frankrijk, waar de nazies nog slechts hier en daar tegenstand bieden. Want ook in het Zuiden is het met hen gedaan. Lyon is bevrijd en het 7e leger van Generaal Patch trekt verder Noordwaarts.

De troepen van Generaal Patton Jr. hebben blijkbaar reeds de Duitse grens bereikt en een onbevestigd bericht van hedenmorgen meldt, dat Noordamerikaanse strijdkrachten zich in de omstreken van Aken in Duitsland bevinden. Dit is nog niet bevestigd op het ogenblik dat wij dit schrijven, evenmin als de oversteek van de Nederlandse grens. Doch geen van beide is onwaarschijnlijk, gezien de snelheid van de opmars gedurende de laatste dagen.

In Italië verbreedt het achtste leger de bres in de Gotische linie en staat het op het punt om de Po-vlakte op te stormen ter bevrijding van geheel Noord-Italië. De Partijgenoten van Tito in Joegoslavië roeren zich ook danig. Zij veroverden Andrijevica op de Duitsers en zouden volgens een ander bericht Beograd zijn binnengerukt. In Roemenië trekken de Russische legers thans op naar Hongarije. Zij vechten in de Transylvanische Alpen, waar goede winsten geboekt worden.

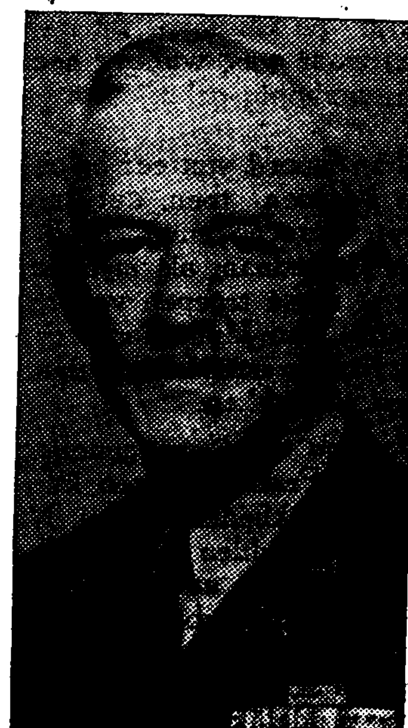
Nummer drie van Duitslands satellieten heeft den Führer de bons gegeven. Het voorbeeld van Roemenië vond eerst navolging door Bulgarije en thans door Finland. De regering van Mannerheim heeft gecapituleerd aan de Russen en hedenmorgen om 8 uur zijn de vijandelijkheden gestaakt. De Duitsers waren reeds enkele weken lang doende hun troepen uit Finland terug te trekken, doch die er achter blijven zullen worden geinterneerd. Zo krijgt het Derde Rijk klap op klap aan alle fronten en met recht kunnen wij weer de kreet aanheffen: „Daar gaan de nazies!"

Nancy, Metz, Rheims en Rijsel (op de kaart als Lille aangeduid) die reeds door de Geallieerden veroverd zijn, ziet men alle op deze kaart. Men is de Belgische grens overgestoken en heden wordt de bevrijding van Brussel gemeld. De gestippelde lijn laat zien tot waar de Duitse opmars in 1914 kwam.

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Het Noordmerikaanse** 1ste leger van Luitenant Generaal Courtney H. Hodges is Zaterdag om 11 uur 's morgens [dus niet Donderdagavond, zoals hier plaatselijk, doch volkomen voorbarig, bekendgemaakt werd.] de Belgische grens overgestoken. Alras werd Doornik veroverd op ongeveer 72 kilometer van Brussel. Zondag is het Britse tweede leger onder Generaal Miles Dempsey de Belgische grens overgestoken in het gebied van Rijsel.

GENERAAL HODGES
Zijn troepen kwamen het eerst in België.

— **Finland** heeft gecapituleerd volgens bekendmaking van den Finsen Premier Hanti Hackzell. De Duitsers besloten hun troepen uit Finland terug te trekken. De Premier deelde mede, dat Moskou geen „onvoorwaardelijke overgave" van Finland geëist heeft. Premier Hackzell verklaarde, dat de militaire situatie ook slecht geworden is voor Duitsland dat thans al zijn strijdkrachten nodig heeft ter verdediging van eigen land. „Vele Duitse soldaten geloven niet meer in de overwinning", zeide hij. „Daarom is een nieuwe phase begonnen in de Duits-Finse betrekkingen".

De Britse radio zeide in een uitzending in de Franse taal, dat de Partijgenoten van Maarschalk Tito Beograd zijn binnengetrokken. Dit is nog niet bevestigd.

— **Noordamerikaanse** patrouilles zijn de Moezel overgestoken tussen Metz en Nancy, welke steden beide bevrijd zijn. De troepen van Patton hebben alzo de laatste natuurlijke versperring voor de Duitse grens overgestoken.

— **250 Tot 500** Vliegende Forten hebben Zondag het gebied van Ludwigshaven in Duitsland aangevallen.

— **Het Geallieerde** achtste leger in Italië heeft de laatste nazies uit Pesaro verdreven en kwam tot 16 kilometer ten Noorden van de stad aan de kust van de Adriatische Zee. De bres in de Gotische linie is tot een belangrijke diepte uitgebreid. Het Noordamerikaanse vijfde leger valt ook aan ten Noorden van de Arno. De stad Pisa is geheel bevrijd en de troepen bevinden zich reeds op 7 kilometer ten Noorden van de stad.

— **250 Tot 500** Vliegende Forten hebben Zondag de vijandelijke kanonstellingen te Brest aangevallen. Deze havenstad wordt nog krachtig verdedigd door de Duitsers, hoewel de Noordamerikanen enige voortgang wisten te maken.

— **Het eiland** Gezembre voor de haven van St. Malo is gevallen voor de Geallieerde overmacht.

— **De „Tribune"** van Génève maakte melding van een bekendmaking der Duitse radio, volgens welke Goering zou zijn afgezet als Bevelhebber van de Duitse luchtverdediging. Het blad zeide, dat volgens inlichtingen uit Duitsland Goering huisarrest heeft op zijn landgoed Karinhal. Goering zou hebben deelgenomen aan de aanslag van 20 Juli op het leven van Hitler hoewel men hiervan geen bewijs heeft. Hij wordt evenwel verdacht, aangezien vele zijner kameraden erbij betrokken waren en sommigen zijn geëxecuteerd.

— **De Noordamerikanen,** die ten Oosten van Nice aan de Riviera aanvallen, zijn de Italiaanse grens reeds overgestoken.

— **De Geallieerden** zijn Lyon binnengerukt.. De Duitsers vluchten naar het Noorden, doch vernielden de bruggen over de Rhone in een poging de Geallieerde opmars te vertragen. Overigens schijnt de stad vrijwel onbeschadigd te zijn gebleven. De Geallieerden zijn evenwel reeds op 35 kilometer ten Noorden van Lyon in een opmars naar de Duitse grens waar deze aansluit bij de Zwitserse. Zowel Noordamerikaanse als Franse troepen hebben Lyon bevrijd.

Generaal Eisenhower heeft bekendgemaakt, dat Generaal-Majoor Ivan Gerard is benoemd tot Bevelhebber der Belgische strijdkrachten van het binnenland.

Eisenhower richtte een boodschap tot de Duitse strijdkrachten in België om hen mede te delen, dat de Beglische strijdkrachten van het binnenland zullen worden beschouwd als een deel van de troepen onder zijn bevel. Hiermede zullen de Duitsers rekening moeten houden.

— **Reeds twee** dagen lang zijn er geen vliegende bommen op Zuid-Engeland gevallen. De Duitse kustbatterijen tegenover openden Zondagmorgen evenwel het vuur op de Engelse kust, blijkbaar voor de laatste maal voordat zij door de oprukkende Geallieerde troepen veroverd worden. De Britse kustbatterijen beantwoordden het vuur.

Noodlotsdagen.

Grepen uit de geschiedenis van Curacao 1799 - 1800.

door

N. VAN MEETEREN.

Er verschijnt maar zelden een gedegen studie van enige omvang over de geschiedenis van Curaçao of een gedeelte daarvan. Des te meer zijn wij verheugd, dat er van de hand van den bekwamen geschiedschrijver Nico van Meeteren een boekwerk verschenen is dat de kennis van de Curaçaose geschiedenis met een aantal nieuwe gegevens verrijkt, die nog nooit gepubliceerd zijn. Wat aan dit zeer goed gedocumenteerd boek een bizondere, blijvende waarde verschaft, zijn juist die originele stukken, goeddeels letterlijk daarin afgedrukt. Hierdoor is het voor iedereen mogelijk geworden, zich inzichten te verschaffen en van een aantal bizonderheden op de hoogte te geraken, die tot nog toe slechts bekend waren aan de bezitters van die documenten en een of twee van hun intieme kennissen, die zich voor de geschiedschrijving van dit Staatsdeel interesseren.

De Curaçaoënaar leest graag iets over de geschiedenis van zijn land en ook zeer vele hier wonende Europese Nederlanders laten geen artikel over de geschiedenis van Curaçao ongelezen.

Wij kunnen niets anders doen, dan na de lezing van het boek van Van Meeteren ten zeerste aanbevelen. Zij zullen er een episode uit onze geschiedenis in aantreffen, zo ongelofelijk ingewikkeld, zo vol intrigues, dat men Salomon in het quadraat moest zijn, om er uit wijs te kunnen. Het lijkt op een schaakpartij waarbij Gouverneur Lauffer de ene partij voorstelt en een beide listige konkelaars de tegenpartij. En zelfs al heeft Lauffer de wedstrijd op het eind verloren, hij heeft toch zoveel meesterzetten gedaan, hij heeft zoveel kalmte, beleid, moed, trouw en eerlijkheid aan de dag gelegd, dat men vol respect voor dezen zeer groten man uit de geschiedenis van ons Staatsdeel de hoed afneemt.

Wij kunnen ons natuurlijk deze gelegenheid niet laten ontgaan om enige opmerkingen te plaatsen. Op bladzijde 17 missen wij node een enkel woord van appreciatie over het werk van pastoor Schinck tijdens de slavenopstand van 1795. Dit had kunnen geschieden zonder het werk van baron van Westerholt ook maar enigszins te doen dalen in de achting van de lezers.

De pastoor heeft er zelf destijds erg onder geleden; het greep zijn zenuwen zodanig aan, dat hij gaarne op vacantie was gegaan tot herstel van zijn gezondheid, maar op dringend verzoek van het Gouvernement heeft hij hiervan afgezien. Dit verklaart misschien ook enigermate zijn prikkelbaarheid bij zijn onderhoud met Gouverneur Lauffer (bladzijde 75 en 76) over den verrader Tierce.

Een echt menselijke scène overigens. Het gebeurt meer dat katholieken, die niet eens de weg naar de pastorie kunnen vinden zonder de hulp van een ander en die hun parochiekerk niet eens aan de binnenzijde kennen, plotseling overtuigd zijn van de almogende invloed van de geestelijkheid bij het Gouvernement en hun laatste hoop stellen op den pastoor, dien ze intussen stevig bedrogen hebben. Een kat, die in het nauw zit, doet malle sprongen. De zenuwachtige pastoor Schinck stoof in edele verontwaardiging naar het Gouvernementshuis en stiet daar zijn hoofd tegen de beleefde kalmte van Lauffer, die veel beter op de hoogte was. Op die manier worden nog dagelijks pastoors om de tuin geleid.

Wat betreft de aantekening van den Heer Van Meeteren in de voetnoot op bladzijde 54, kan met zekerheid gezegd worden, dat er nog enkele Curaçaose families zijn die Brion en ook die Spencer heten. De naam Oeske komt ook ons onbekend voor.

Op bladzijde 79 lezen wij: „Een (batterij) stond aan de lijhoek der haven en een meer westwaarts denkelijk bij Parasassa". Dit klonk ons enigszins onwaarschijnlijk in de oren. Maar om te bevroeden dat iemand zich vergist heeft, moet men zelf eerst argumenten hebben. Deze werden ons verschaft door een oud kaartje van de stad en omgeving, dagtekenend vermoedelijk van omstreeks 1817. We vinden daarop aangegeven „Batterij Punta Bravo" en „Batterij op 't Rif". Deze tweede ligt inderdaad Westelijk van de eerste, echter niet zover als Parasassa, maar ongeveer waar nu de pepsi-cola fabriek staat. Nu we eenmaal dit kaartje voor ons hebben, interesseert het misschien sommige mensen nog, dat ongeveer 50 meter Westelijk van de Batterij op 't Rif, een „kruidhuis" stond en ongeveer tegenover het tegenwoordige St. Elisabethsgasthuis, een Lazarushuis (melaatsengesticht).

Aan de Pundazijde vinden we vlak bij Fort Amsterdam, ten Zuiden van het huidige hoofdbureau van politie, een Militair hospitaal en onmiddellijk Oostelijk daaraan grenzend een „Gewezen Begraafplaats" (het voormalige protestantse kerkhof).

Het kaartje, hoewel tamelijk vluchtig geschetst, verraadt te veel vakmanschap, dan dat het van een amateur kan zijn. Wij hebben een zeer sterk vermoeden, dat het is van de hand van den kapitein-ingenieur Abbringa.

Op bladzijde 113 lezen wij: „Later werden ook dragers waargenomen die goederen en koffers in de zelfde richting vervoerden langs de Rode Weg, die klaarblijkelijk afkomstig uit de huizen aan de Overzijde". Dit vermoeden kunnen wij uit een andere bron bevestigen. Zij hadden alle huizen en pakhuizen opengebroken en alle goederen van de inwoners op Otrabanda geplunderd, almede alle gouden en zilveren juwelen, behorende aan de kerk van Santa Anna voor de godsdienstplechtigheden, en de armenkas geroofd, zodat „de meeste part van de inwoonders van Overzijde naakt bleven".

De schade aan de kerk en pastorie gedaan „wegens 't ongeluk van de Koegels aan deselve in den tijd der fransen van Guadeloupe" beliep aan materiaal en werkloon tot reparatie ongeveer Ps. 3237 Verder was er aan geld nog gestolen bij den koster Barth. Senior (aan wiens dagboek wij deze bizonderheden ontlenen) ps. 143 en uit de kerk Ps. 1303.

Voor degenen, die niet weten wat er op Curaçao gaande was in de jaren 1799-1800, waarover het boek van den Heer Van Meeteren handelt, zullen wij trachten hier een korte uiteenzetting te geven van de toestand. In 1799 ontsnapte Curaçao aan het gevaar van zijn zelfstandigheid te verliezen. Op Santo Domingo, een Frans eiland, werd een plan gemaakt om in de Engelse kolonie Jamaica een revolutie op touw te zetten. Deze omwenteling zou dan van Curaçao uit geleid en gesteund worden. Er werd geprobeerd Directeur Lauffer voor de zaak te winnen en men bood hem zelfs honderdduizend dollar aan. Lauffer bedankte daar echter voor, hoewel hij niet eens Nederlander was: hij was geboortig van Zwitserland, maar zou zijn nieuw vaderland met hand en tand verdedigen. Dat viel den Fransen van Santo Domingo lelijk tegen.

Men was er echter weldra klaar met een ander plan: men zou eerst Curaçao veroveren, dan had men de handen vrij voor het tweede bedrijf. Dit nieuwe plan lekte echter uit; de voornaamste aanleggers werden gevangen genomen en daarmee was het gevaar bezworen.

Niet lang daarop was Curaçao niet zo gelukkig. Op 6 Februari 1800 bracht de Franse bevelhebber Pitot zijn oorlogsschip „La Vengeance" de haven van Willemstad binnen voor herstel van belopen averij.

Dit zou wel een maand of zes kunnen duren en intussen moesten de 400 Fransen aan boord dagelijks gevoed worden. Aangezien Pitot niet contant betalen kon, weigerden de Curaçaose leveranciers van levensmiddelen al spoedig te leveren. Directeur Lauffer wist weer raad en de zenuwachtig geworden Fransen konden weer rustig doorwerken aan het herstel van hun schip. Pitot was zeer dankbaar en schreef dit ook aan zijn vrienden te Guadeloupe. Daar vreesde men echter dat de Engelsen Curaçao veroveren wilden en er werd besloten, dat de Fransen hen voor zouden zijn en zelf ons eiland veroveren.

De 23ste Juli vertoonden zich dan ook vijf Franse schepen voor het eiland. Lauffer vertrouwde de zaak niet en liet onmiddellijk de ketting over de havenmond spannen. Op de vraag wat men eigenlijk kwam doen, kreeg Lauffer ten antwoord, dat men slechts wat versterking kwam brengen voor de Vengeance. Doch toen de Directeur liet weten, dat men dan maar vertrekken moest, kwam al spoedig het voorstel van den Fransen aanvoerder Bresseau, dat Curaçao door zijn troepen bezet zou worden, om zo het eiland tegen de Engelsen te beschermen.

Wij zijn sterk genoeg, was het antwoord van Curaçao, dat meer fier dan waar was, want er heerste een wanhopig gebrek aan geweren.

Op hun woord van eer beloofden de Fransen toen, dat niemand van de Fransen enig leed zou worden aangedaan, als men dan maar wat verse troepen voor de Vengeance aan land mocht zetten. Zij zouden onmiddellijk daarna weer vertrekken.

De ketting werd weggenomen en met de Franse schepen kwamen de moeilijkheden binnen. Na drie dagen hadden de Fransen al een legerplaats aan de Rode Weg, zogenaamd voor de zieke matrozen. Later ging het over de ligging van schepen in de haven. Het was duidelijk, dat ze onder alle mogelijke voorwendsels hoe langer hoe dichter bij de stad wilden komen, om de beste strategische punten te bezetten. Zelfs de „dankbare" Pitot deed mee. Lauffer liet echter de Burgerwacht onder de wapenen roepen en dat scheen nogal indruk te maken.

De volgende dag echter eiste Bresseau de onmiddellijke overgave van het eiland, maar gelukkig wilde Pitot nu niet medewerken. Deze Franse kapitein begreep echter heel goed, dat hij het alleen niet afkon tegen vijf andere schepen en maakte, dat hij zo gauw mogelijk wegkwam.

De vijf schepen hadden echter zodanig op de hulp van de Vengeance gerekend, dat ze geen aanval op de stad meer dorsten ondernemen. Ze gaven daarom hun voornemen te kennen om te vertrekken, als Curaçao hun wat geld en levensmiddelen kon bezorgen.

Lauffer was hen liever kwijt dan rijk en gaf het gevraagde, ofschoon wij het zelf nauwelijks missen konden. Mochten zij soms door Engelsen aangevallen worden op zee, dan gaf Lauffer hen bij voorbaat verlof om een van de baaien van Curaçao binnen te lopen. Zij zouden ook nu niet nalaten, van des Directeurs goedheid misbruik te maken. Nog op 3 September 1800, de dag van hun aftocht, liepen ze de baai van Sint Michiel binnen, vermeerderd met drie Franse kapers, die blijkbaar op hen gewacht hadden. Deze keer hadden ze voor uitvlucht, dat er geen wind was. Maar toen de volgende dag de wind heel goed was, bleven de schepen toch liggen en 's daags daarop waren de forten van Boca Samie (San Michiel) door de Fransen bezet.

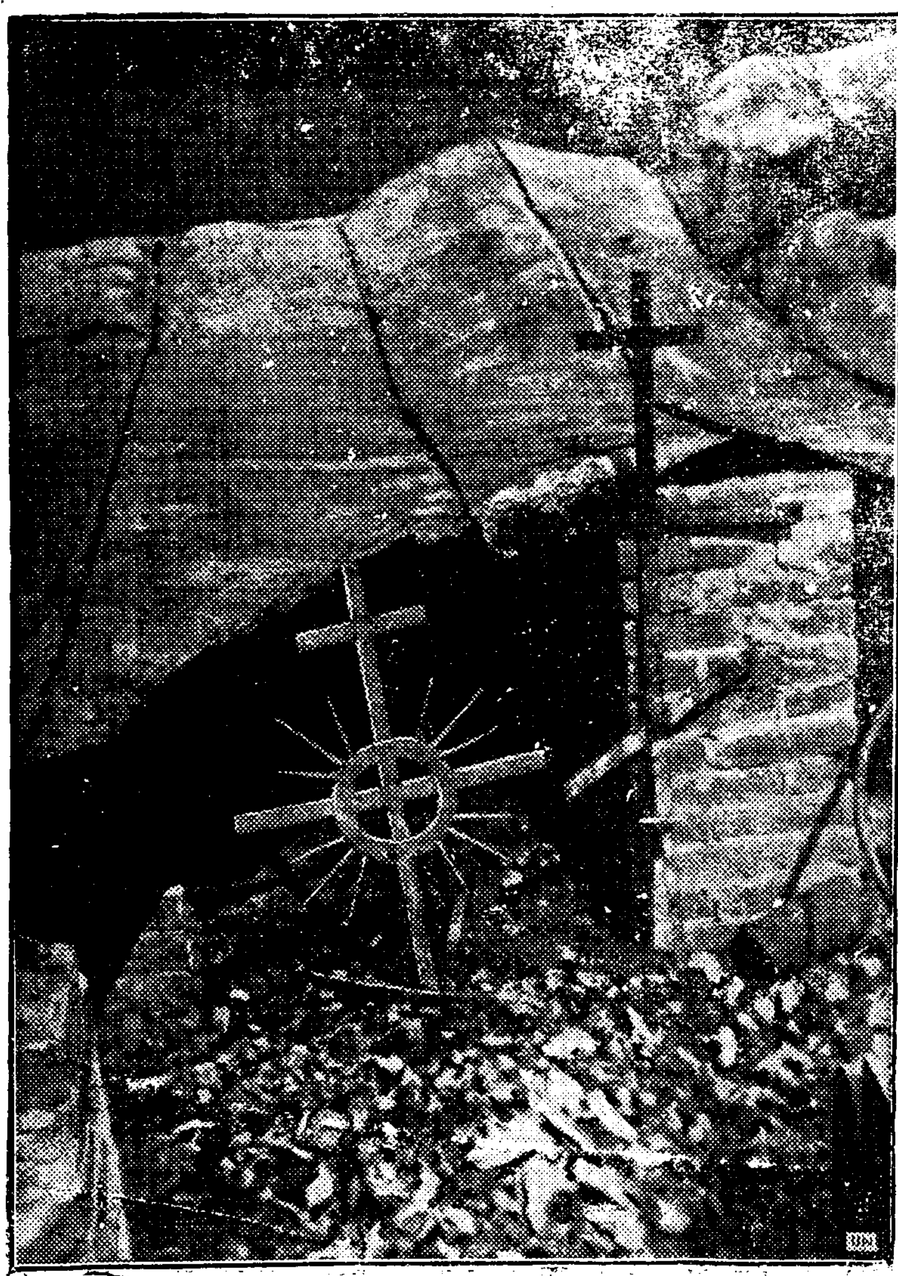
Lauffer was woedend Hij trok er aanstonds met de gewapende macht op af, maar de onzen waren zoveel in de minderheid in getal en in bewapening en de officieren toonden zich zo weinig dapper.. ... enfin, dat moet u zelf maar eens nalezen, maar het behoort niet tot de roemrijkste bladzijden uit onze koloniale geschiedenis. Lauffer zelf heeft zich uitstekend gedragen. Alleen de Punda was nog in onze handen. Het eiland werd door de Fransen afgestroopt.

Van Santo Domingo kwam zelfs nog een nieuwe troep van 300 man. Ze sleepten alles in de wacht, wat maar eet- of drinkbaar was en van de roerende goederen van de burgers, namen ze alles mee, wat niet te heet en niet te zwaar was. In de stad zag het er allesbehalve mooi uit; men was bijna zonder levensmiddelen en zonder drinkwater.

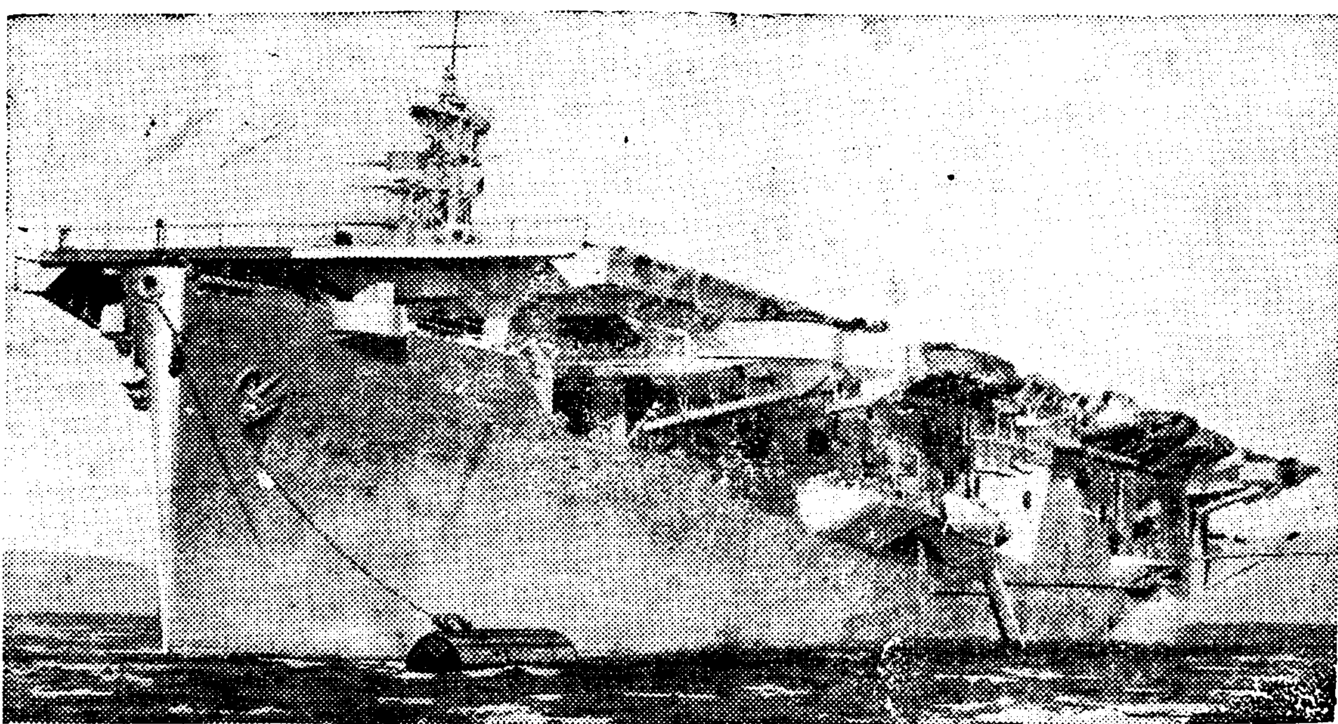
Op 9 September 1800 kwam er hulp opdagen, maar van zeer onverwachte zijde. De Engelse kapitein Watkins verscheen voor de haven met een goed bemand oorlogsschip en een gekaapte koopvaardijer Lauffer riep hem te hulp; de situatie was allerdolst: onze officiële vijanden, de Engelsen, werden te hulp geroepen, om onze officiële vrienden, de Fransen de deur uit te werken. De onderhandelingen gelukten en op 13 September capituleerde Curaçao uit harde noodzaak, om een algehele ondergang te ontgaan. Toen kreeg het getij; enkele schepen brachten meel aan, er viel weer eens een reusachtige regenbui, er kwamen nog enkele Engelse schepen een handje meehelpen en op 23 September 1800 trokken de Fransen zo haastig af dat ze nog enkele matrozen vergaten mee te nemen. Die konden altijd nog als bewijs dienen, dat het geen nachtmerrie was geweest, maar harde en rauwe werkelijkheid.

Dit is in zakvestformaat het verhaal, dat door den Heer Van Meeteren lang en breed voor u wordt uitgesponnen, verrijkt met talloze bizonderheden,, die tot nog toe in geen boek over de Curaçaose geschiedenis waren bekend gemaakt. Wij wensen dit zeer degelijke werk van 160 bladzijden gaarne een ruime verspreiding toe en hopen dat het succes van deze uitgave voor den schrijver een prikkel moge zijn om eenlang onze kennis omtrent dit Staatsdeel met een nieuwe studie te verrijken.

M. D. Latour O.P.

Al wat is overgbleven van Malin, een oude Tsjechoslowaakse nederzetting, welke onlangs werd bevrijd door het Rode leger, wordt hier getoond in de verkoolde resten van de dorpskerk.

Het Britse escorte-vliegdekschip „Searcher", dat Geallieerde konvooien helpt beschermen tegen vijandelijke aanvallen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

De Heer A. M. Schütte op Aruba stuurt ons een warme adhaesiebetuiging met het stuk van Frans Vreugdenhil, waarin deze voorstelt de voedselvoorraad van Sociale en Economische Zaken ten bate van Nederland te stellen. De Heer Schütte zegt o.m.:

Het is mij niet bekend welk bedrag gestoken is in deze voedselvoorraad, doch Gode zij dank, de voorzorg genomen, heeft zijn werking gedaan en aanhouden is niet meer nodig. Maar deze voorraad is hard nodig in ons Nederland, zodra er een gelegenheid is het daar te brengen, desnoods met een onze olieschepen.

Zou ik de Heren Statenleden in overweging moge geven in naam van de bevolking van Curaçao dit bedrag af te schrijven en deze levensmiddelenvoorraad ter beschikking van Nederland te stellen?

RAFFINADERIJEN IN VENEZUELA.

De Creole Petroleum Company, zal, volgens een bericht uit Caracas, 40 millioen dollar besteden aan de bouw van raffinaderijen in Venezuela (Aneta).

VATICAAN HELPT PERU.

Het Vaticaan heeft stappen gedaan om de Nationale Boekerij te Lima (Peru) te helpen herstellen. Deze boekerij ging enkele maanden geleden bij een brand verloren. Zij was een van de mooiste verzamelingen van geheel Amerika (ncwc).

NEDERLANDS NIEUWS VAN HEDEN.

— Prins Bernhard heeft zijn eerste bevelen als Bevelhebber van de binnenlandse strijdkrachten van Nederland via radio-Oranje gegeven.

Hij gaf de Nederlanders opdracht armbanden gereed te maken, waarop duidelijk het woord „Oranje" staat. Hij herhaalde ook de boodschap van het geallieerde hoofdkwartier om geen vroegtijdige aanval te beginnen.

— Minister President P. Gerbrandy heeft den Belgischen Minister President Pierlot een boodschap gezonden ter gelegenheid van het binnentrekken der geallieerde legers in België.

MINISTER VAN HEUVEN GOEDHARDT OVER DE VRIJHEID.

Op de bijeenkomst ter gelegenheid van de verjaardag der Koningin te Regentspark in Londen zeide Zijne Excellentie Mr. Gerrit J. van Heuven Goedhardt, Minister van Financiën, o.m.:

„Wanneer ik spreek van de Nederlandse vrijheid, dan spreek ik ook over de Koningin in wier hart die vrijheid z sterk leeft; mijn woorden gaan wel de aarde rond, maar niet verder. Zij bereiken niet degenen, die met hun leven hebben betaald voor hun gehechtheid aan de vrijheid.

Zij worden niet gehoord door de terechtgestelden, wier rijen elke dag groter worden. Kan iemand in deze dagen nog van vrijheid spreken zonder er aan te denken, dat die vrijheid verbonden is met de dood van duizenden? De Franse revolutie trachtte de vrijheid op intellectuele basis in te richten; de Noordamerikaanse vrijheidsoorlog op morele basis. Beide pogingen faalden in haar ontwikkeling tot verbetering van het lot der mensen.

Het nationaal-socialisme geeft een nieuw en duivels beeld van de wereld.

Hitler gevoelt niets voor vrijheid of intellect; hij bouwt slechts op het instinct en op de rassenwaan. Wanneer wij de vrede willen winnen, moeten wij der vrijheid een nieuwe betekenis geven. Het nieuwe sociale stelsel moet zo zijn dat de behoeften der mensen voorrang zullen hebben op de winsten der industrie-eigenaren.

Uit het kapitalisme moet een stelsel van hogere zedelijke orde worden opgebouwd en de bouwers van die nieuwe wereld mogen niet blind zijn voor de waarden van het individu noch voor zijn rechten op het volgen van eigen initiatief. Wij zullen nooit het ideaal der vrijheid bereiken, maar de wens leeft in onze harten. Daarom rukken wij op achter de banieren van vrijheid en gerechtigheid.

De Geallieerde troepen doen dit in Frankrijk, Italië en Polen op hun weg naar Duitsland. Achter die banieren trekken ook de Nederlandse soldaten op."

Verder verklaarde de Minister, dat gerechtigheid zonder macht waardeloos is evenals macht zonder gerechtigheid.

Vier jaren geleden verklaarde de Koningin: In een land met beperkte vrijheid is geen plaats voor het Huis van Oranje. De Minister voegde hieraan toe: „Laat ons Nederland opbouwen, zo, dat de vrijheid nog weliger tiert, een Nederland, waar iedere Nederlander een eerlijke plaats kan vinden en waar de Koningin de ereplaats inneemt, want Zij heeft ons ten voorbeeld gestreden in vrijheid en rechtvaardigheid" (Aneta).

Staten van Curaçao.

Vergadering op Donderdag, den 7den September 1944, des avonds te 8 uur,

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Advies op ontwerp Koninklijk Besluit tot het treffen van een voorziening ter voorkoming van ongewenschte gevolgen van het zich begeven in vreemden Krijgs- of Staatsdistrict.

3o. Ontwerp-landsverordening betreffende invordering van bepaalde retributiën (1944-1945-30)

4o. Ontwerp-landsverordening betreffende herziening van het tarief van justitiekosten in strafzaken (1944-1945-31).

5o. Ontwerp landsverordening tot aanvulling van de Winstbelasting verordening (1944-1945-37).

6o. Ontwerp-landsverordening tot het heffen van 150 opcenten op de winstbelasting 1944-1945 (1944-1945-39).

De wnd. Griffier,
VAN WEEL.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan alle vrienden, buren en kennissen die blijken van medeleven hebben betoond gedurende de kortstondige ziekte en overlijden van onze zeer geliefde en beminde echtgenoote en moeder

Anna Isolina Padilla de Hellburg.

Namens de familie:
B. A. F. Hellburg en kinderen.
Curaçao 1/9/44.

Kolonel von Auloch, de Duitse Commandant van de citadel van St. Malo, die het dagenlang met een kleine strijdmacht uithield en de titel van „dewaanzinnige van St. Malo" verwierf, wordt na zijn gevangenneming weggevoerd in een jeep. Andere hooggeplaatste Duitse officieren, die eveneens gevangen werden, zitten achterin.

SLUITING BRUGGEN.

Op Woensdag 6 September 1944 zal de brug over de St. Annabaai voor het landverkeer gesloten zijn van 13 tot 16 uur. Op Donderdag 7 September 1944 zal de brug over het Waaigat voor het landverkeer gesloten zijn van 7 tot 12 uur.

ARUBA WINT DE KASTEELBEKER.

Onder zeer grote belangstelling werden Zaterdagavond in het Theater Brion de tafeltenniswedstrijden tussen Curaçao en Aruba gespeeld om de Gouverneur Kasteelbeker.

In de eerste wedstrijd tussen Piet Meit van Curaçao en Ivan Mendes van Aruba won Meit met 3—2. Deze wedstrijd was zeer spannend en had mooie momenten, welke herhaaldelijk applaus ontlokten van de toeschouwers. Het zijn beiden levendige spelers, die goed tegen elkaar opgewassen zijn.

In de hoofdwedstrijd won Guilherme Gomes van Aruba het van Clinton Dare van Curaçao met 3—0. Dare was een grote teleurstelling voor het publiek. Blijkbaar speelden de zenuwen hem parten, gezien het vele overslaan. De kampioen van Curaçao scheen zich niet te kunnen aanpassen aan het spel van Gomes, die betrekkelijk ver van de tafel afstond. Wij zouden hem de raad willen geven niet steeds „backhand" te spelen, omdat hij het zo nooit verder zal brengen dan hij nu is.

Gomes viel op door zijn lange goed geplaatste slagen. Gevaarlijk is hij echter niet in zijn aanvallen voor iemand die met zijn effectballen raad weet. Dit blijkt wel uit het feit, dat hij het tweemaal met 3—0 heeft moeten afleggen tegen Zonenschain, die als nummer 4 op de Curaçaose lijst staat. Wij zagen Zaterdagavond in deze wedstrijd, welke nauwelijks een kwartier duurde, geen enkele „smash" of felle „drive".

Mejuffrouw Nita del Prado en de Heer Johnny Miranda boden tussen de bedrijven door wat afleiding met zang en pianospel.

V.O.C.

„Vrouwen Organisatie Curaçao": Ledenvergadering op 6 September as. om 10 uur in het Logegebouw „De Vergenoeging" gevolgd door een lezing over: De reis van de olie uit de aarde naar den verbruiker. Introductie tegen betaling van ƒ 0.50 gaarne toegestaan.

PASTOOR EXLERS KERK.

In de Noordamerikaanse bladen circuleert thans onder het kopje „Mooie Kerken in West-Indië" een foto van de kerk van San Mateo op Curaçao. The Register drukte deze foto in al haar edities af.

HUWELIJK.

Tijdens een plechtige heilige Mis werd hedenmorgen in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouwe van de Berg Carmel te Groot Kwartier het huwelijk voltrokken tussen den Heer Peter Kooloos en Mejuffrouw Arine Verhaeg, hoofdleidster van de K.J.M. en lid van het hoofdbestuur der K.S.C.

Het Nederlands Mannenkoor zong op schone wijze de Mis van Jeanne d'Arc. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P. en vele paters woonden de plechtigheid bij. Na afloop hield de K.J.M. een defilé voor het gelukkige bruidspaar.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Voetbal: Jong Bonaire — Hilversum 7—3; Mobilia — D.S.C. niet doorgegaan; Jong Suriname — Olympia 2—0.

BURGERWACHT CURAÇAO

Wegens reparatie van de schietbanen op Hato is er tot nader order geen schietoefening.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Maandag, 4 September 1944:
Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353.
Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 23 uur Meinster, tel. 304.
Scheepvaart Afdeling: Zee, tel. 690.
Dok Afdeling: Boeren (via portier).

BUITENLAND.

NIEUWE VENEZOLAANSE DOUANEWETTEN.

Het staatsblad van Venezuela heeft de nieuwe douanewetten gepubliceerd (Aneta).

GEALLIEERDEN NOG NIET IN NEDERLAND.

Duitse berichten, dat de geallieerden de Maas en het Julianakanaal in Nederland hebben bereikt, werden bij het ter perse gaan van dit nummer door de Gouvernementspersdienst aan de hand van voeling met het geallieerde hoofdkwartier ontkend. Wel wist de Gouvernementspersdienst te vertellen, dat nieuwe gedeelten van Nederland onder water gezet zijn, zoals door Noordamerkaanse vliegers tussen Antwerpen en Rotterdam werd waargenomen.

BIJ DE OPMARS NAAR RHEIMS.

door
DON WHITEHEAD

(in een vertraagd telegram van 31 Augustus).

De geesten der herinneringen aan Wereldoorlog I trokken over de slagvelden van Frankrijk terwijl Generaal Bradley's legers voortrolden over de mooie groene velden welke een kwart eeuw geleden door granaten werden omgewoeld en met bloed doordrenkt. Achter deze zegevierende troepen liggen zulke namen als Marne, Belleau Wood, Compiegne, Soissons en Rheims.

Rheims was 26 jaren geleden weinig meer dan een hoop puin; de mooie cathedraal ervan was stukgeslagen. John D. Rockefeller Jr. herstelde de cathedraal in haar vroegere glorie en thans is er weinig dat in Rheims wijst op een oorlog. Slechts af en toe wordt men eraan herinnerd, dat legers trokken door de schone vallei en door de loeiende velden van Epernay's wijngaarden die de beroemde champagne van Rheims leveren.

Wij vertrokken 's morgens vroeg uit Parijs en snelden over de gladde, rechte weg naar Chateau Thierry. Terwijl wij reden langs de Marne door een laan van statige bomen werden wij slechts bij wijlen herinnerd aan de oorlog door uitgebrande tanks en Duitse voertuigen, die door onze snelle colonnes ingehaald werden. Vóór ons was een afdeling bezig zich te vormen voor een aanval in dezelfde ravijnen waar een andere Noordamerikaanse afdeling haar eerste aanval deed in de vorige oorlog. Overal langs de weg stonden de mensen te wuiven en te groeten. Langs de weg zagen wij twee marmeren zuilen ter herinnering aan de heldenmoed der Noordamerikaanse 1e en 2e divisies voetvolk, die een generatie terug in dit land vochten. Bij een spoorwegkruising tussen Chateau Thierry en Soissons stroomden de burgers samen om een Duitse trein van 19 wagens te zien, welke in een hinderlaag van Noordamerikaanse tanks liep.

Vier pantser-tanks op platte wagens bestreden de Noordamerikaanse tanks en stelden 2 ervan buiten gevecht, doch de gehele trein werd vernield. Vier passagierswagons waren vol officieren, troepen en vrouwen die uit Parijs werden gevoerd. De smeulende trein, welke doorzeefd werd door kogels, was zwart en verkoold. Sommige tankbestuurders werden binnen de brandende rompen gecremeerd en sommige Duitsers kwamen nooit uit de brandende wagons. Twee wagens waren geladen met parfum uit Parijs. Voór de cathedraal van Rheims was er een muur van zandzakken — op zijn minst 16 meter hoog — om het gebouw te beschermen Buiten stond het beeld van Jean d'Arc op een paard. Een Noordamerikaanse vlag wapperde van haar opgeheven zwaard.

— Volgens betrouwbare inlichtingen zijn de Geallieerden reeds in Antwerpen.

— Een bericht uit Stockholm meldt, dat de Noordamerikanen zijn doorgebroken naar Perl binnen Duitsland, waar de nazies reeds 36 uren geleden gevechten meldden. De radio van Parijs zeide, dat een andere colonne over een afstand van 160 kilometer is opgerukt tot Aken in Duitsland. Een Duits radiostation meldde, dat de kanonnen van de Siegfried-linie reeds in actie zijn.

— In een boodschap tot Nederland heeft Generaal Eisenhower verklaard: „Het uur der bevrijding, waarop gij zo lang gewacht hebt, is zeer nabij. Gehoorzaamt de orders die u gegeven worden. Elke trouw burger zal zijn taak te verrichten hebben. Tot gij de juiste instructies krijgt van den Opperbevelhebber, blijft gedisciplineerd en ordelijk. Leve Nederland!"

Noordamerikaanse soldaten die deel uitmaakten van de Geallieerde strijdkrachten, welke Orleans bevrijdden, zien omhoog naar het beeld van een anderen bevrijder, de „Maagd van Orleans", Jeanne d'Arc. Er zijn enkele brokken geschoten uit het voetstuk van het beeld.

Hertha Pietersz
en
Jan Jacob Beaujon

hebben het genoegen aan hunne vrienden en kennissen hierbij bekend te maken, dat de voltrekking van hun voorgenomen huwelijk op den 6den dezer des namiddags om 7 uur zal plaats hebben.

Toekomstig adres: Hoogstraat 10a.
Willemstad, 3 September 1944.

ONS KONINKRIJK

KONINGIN WILHELMINA DANKT GRESHOFF.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, die van den Heer Jan Greshoff de gramofoonplaten met zijn gedichten „Een strijdbaar Man" en „Bede aan de Joden" ontving, seinde aan den auteur:

„Diep onder de indruk van uw gedichten, door u gesproken op de gramofoonplaat, met toepasselijke muziek, betuig ik mijn oprechte dank voor uw geschenk."

ZEELIEDEN ONDERSCHEIDEN.

Koningin Wilhelmina heeft aan zes leden van de Nederlandse Koopvaardij het Kruis van Verdienste toegekend en aan zes andere leden der Koopvaardij het Bronzen Kruis, wegens moedig gedrag. De namen worden niet bekend gemaakt. Drie officieren van het K.P.M. schip „Janssens", dat de Noordamerikaanse held C. Wassell evacueerde, ontvingen het Kruis van Verdienste. Het zijn Kapitein C. M. Press, eerste machinist, J. Klaveren, en zijn assistent V. Croin (Aneta).

OPGESLOTEN RELIGIEUZEN.

Dertien Nederlandse missionarissen van het Apostolisch Vicariaat van Nieuw Guinea — twee priesters, een broeder en tien zusters — zijn in een Japans interneringskamp op Ambon opgesloten. De opgesloten priesters zijn Pater C. van Egmont O.F.M. en Pater S. Schuur, M.S.C. De gevangen Broeder is van de Franciscaner Orde en de tien Zusters zijn van het H. Hart. Buitendien zijn nog 10 tot 15 Franciscaner Broeders en Zusters, die in Faffak, Manokwari, Babo en Kokas gevestigd waren in Ambon opgesloten. Twee Paters van het Heilig Hart zijn zo goed als zeker door de Japanners naar onbekende bestemming ontvoerd. Een er van is Pater A. Helman. De Nederlandse missionarissen van Ternate zijn daar ter plaatse geïnterneerd (Aneta).

NEDERLANDSE VLIEGERS HIELPEN.

De geallieerde vliegers die deel namen aan de aanval op de cementfabrieken van Indarang (Sumatra) kregen de volgende boodschap van het Nederlands oorlogsschip, dat aan de actie deelnam: Wij hopen dat de ramp voor de Japanners gecementeerd zal zijn met goed geluk voor U allen. Wij wensen U een concreet (het Engelse „concrete" betekent beton) succes en goede landing. (Aneta).

6 TEGEN 25.

Te Aat werden zes auto's, die door het Duitse leger werden gekocht, door saboteurs vernield.

De „Kommandantur" van Bergen meldt dat, bij wijze van weerwraakmaatregelen, te Aat en in de omgeving vijf en twintig auto's werden aangeslagen zonder dat daarvoor schadeloosstelling werd verleend.

PROF. OVINK †.

De dood van Dr. Bernard Jan Hendrik Ovink wordt uit Nederland gemeld. De overledene was 82 jaar. Hij was hoogleraar in Wijsbegeerte te Utrecht en studeerde te Leiden. Tot 1913 gaf hij achtereenvolgens onderricht te Oldenzaal, Winschoten, Gouda en Leiden. Daarna ging hij naar Utrecht (Aneta).

DE KOOPVAARDIJ.

Eigendommen van de Nederlandse koopvaardij opgeëist of in het bezit van de Nederlandse regering zullen in de Verenigde Staten en in Canada worden ingedeeld bij het beheer van de koopvaardij (Aneta).

DE KONINGINNEWEG.

Een van de door de Noordamerikanen in het gebied van Hollandia gebouwde wegen heeft de naam gekregen van Koninginneweg ter ere van Koningin Wilhelmina (Aneta).

JODEN NAAR DUITSLAND.

3000 Nederlanders, waaronder de Joden, die nog te Vught waren, zijn uit Nederland naar Duitsland gevoerd. In drie groepen, elk van 1000 man, vertrokken de gevangenen van Vught naar Buchenwalde. De Joden, die weggevoerd zijn, waren die, welke nog werk verrichtten in de Philipsfabrieken of als diamantbewerkers (Aneta).

BENOEMING OUD-MINISTER KERSTENS.

De Heer Petrus A. Kerstens, oud-Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, is tijdelijk benoemd tot Commissaris voor Nederlands Indische aangelegenheden in Nederland, met de rang van Directeur. Hij zal dus aan het hoofd staan van een der Departementen van Algemene Administratie, wanneer de Regering terugkeert naar 's Gravenhage. De benoeming is Vrijdag 1 September ingegaan. Ter voorbereiding van zijn werkzaamheden, waaronder ook de aanwerving valt van Nederlands personeel voor Indië, zal de Heer Kerstens naar de Verenigde Staten en Australië gaan voor raadpleging en coördinatie met Nederlands Indische autoriteiten (Aneta).

BEYEN IN OTTAWA.

Dr. W. J. Beyen, financieel adviseur van de Nederlandse regering, is te Ottawa aangekomen om besprekingen te voeren over Canadees-Nederlandse financiële aangelegenheden (Aneta).

LUCHTALARM ONTWRICHT.

Het luchtalarm stelsel in Nederland is geheel in de war doordat zoveel van het personeel ondergronds is gegaan. Het sluikblad „Het Vod" weet mede dat Rauter een brief heeft gezonden aan de burgemeesters waarin hij te kennen geeft dat een vierde van het personeel verdwenen is. Volgens het sluikblad zijn vele burgemeesters na het ontvangen van de circulaire zelf veiligheidshalve ondergedoken. In Zeeland moest het gehele luchtalarmstelsel worden geliquideerd.

6500 KERKKLOKKEN UIT NEDERLAND.

De Nazies hebben opnieuw kerkklokken gevorderd om er kogels en kanonnen van te maken. Thans zijn er 6500 gevorderd (ncwc).

Geallieerde landingsvaartuigen en geleideschepen naderen de Europese kust met versterkingen. De kanonnen van een Brits oorlogsschip, waarvan deze foto genomen werd, zijn gereed om elke vijandelijke aanval af te slaan.

KORT NIEUWS.

— Vooruitgeschoven patrouilles van de Prinses Irene Brigade staken de Seine over.

— De Nederlandse luchtmacht in Engeland is onder een eigen, afzonderlijk commando geplaatst. Schout bij Nacht J. W. Termijtelen is benoemd tot Directeur van het Nederlandse Luchtmacht Directoraat en Majoor Berdenis van Berlekom tot onder-directeur. Beiden hebben een bezoek gebracht in hun nieuwe hoedanigheid aan het Nederlandse Spitfires escadrille dat in een tentenkamp in Zuid-Engeland is ondergebracht. Schout bij Nacht Termijtelen onderhield zich met de vliegers en was zeer onder de indruk van het uitstekend werk dat door het escader verricht wordt.

Een der vliegers vertelde, dat bij vluchten boven Nederland bleek, dat er geen enkele vorm van verweer meer is. Noch treinen, noch auto's of motors zijn er te zien en uit de lucht lijkt het land geheel verlaten.

— Hongaarse gendarmen zijn in Nederland aangekomen — volgens het Hongaarse weekblad „Magyar Eroe" — om de politiediensten te versterken.

VLIEGENDE BOMMEN.

Plaatsen om vliegende bommen te lanceren, worden, volgens het Nederlandse sluikblad „Het Vod" in Nederland gebouwd. Er zijn installaties in opbouw te Noorwijkerhout, ten Noorden van 's Gravenhage, te Udenhout in de buurt van Tilburg en in de mergelgroeven in Zuid-Limburg.

BOMBARDEMENT.

De 2e Tactische Luchtmacht waaronder ook Nederlandse Mitchells waren, heeft de spoorwegemplacementen van Givet aan de Belgische grens gebombardeerd. De aanval was de langste, die ooit door dit soort vliegtuigen is uitgevoerd. Alle toestellen keerden veilig weer. De aanval werd uitgevoerd na een voorbereiding van slechts 39 minuten. De toestellen vertrokken overdag en kwamen eerst 's nachts terug (Aneta).

ENGELANDVAARDERS.

In de „London Evening News" is de geschiedenis verschenen van vijf Nederlanders die uit Nederland ontsnapten. Iedereen in het dorp van waar zij vertrokken, was op de hoogte van hun plannen. Een van de jonge vluchtelingen vertelde, dat hij en vier andere studenten een oude boot kochten en een 14 jaar oude auto-motor in zeer slechte toestand. Een van de studenten wist de machine in orde te maken, zonder dat de Duitsers iets merkten gedurende de maandenlange voorbereiding. Slechts op het laatste ogenblik werd de motor in de boot geplaatst. Het grootste vraagstuk was het verkrijgen van de nodige benzine, maar ook dat gelukte. De ondergrondse beweging verschafte 75 liter en de rest — het grootste gedeelte — werd zwart gekocht tegen 15 gulden per liter. 's Nachts vertrokken de studenten, passeerden veilig de Duitse patrouilles en werden na een tocht van 150 km. door de Engelse opgepikt.

SCHATKISTBONS.

Het aantal schatkistbons van de vijf voornaamste banken van Nederland steeg met 111.3 millioen gulden gedurende Juli om een totaal van 1622,3 millioen te bereiken. Volgens de Juli balans vormden de schatkistbons 75% van het bankbezit. De Amsterdamse Bank, de Rotterdamse Bank, de Twentse Bank, de Incasso Bank en de Nederlandse Handels Maatschappij zagen hun bezit in baar met 11,2 millioen gulden verminderen, waardoor het totaal op 172 millioen gebracht is. Het bezit aan schatkistbons van de vijf banken nam gedurende Juli met 5% toe. Hieruit blijkt duidelijk de neiging om schatkistbons te kopen, nu er geen andere mogelijkheden meer zijn om het geld veilig te beleggen. (Aneta).

„NIEUWE INDISCHE BOND".

De eerste Indische politieke organisatie buiten Nederlands Indië werd in Australië gevormd en heet Sarikat Indonesia Baru — de nieuwe Indische Bond. Deze bond stelt zich ten doel „het zaad der democratie in de harten der Indiërs te zaaien en zo een democratische basis te vormen voor de opbouw van Indië". De Bond wordt door de Nederlands Indische autoriteiten gesteund. De oprichters hopen een groot aantal Indiërs, die nu buiten hun land vertoeven, te groeperen (Aneta).

DE INVASIE EN DE MAAN.

In de loop van de maand Mei, zo schrijft het ondergrondse nieuwsblad V.O.D., was de invasie-koorts in Nederland zo hoog gestegen dat zelfs de verschillende gestalten van de maan er bij werden gehaald, waardoor de gebruikelijke afkortingen een geheel nieuwe en onverwachte betekenis verkregen: Bijvoorbeeld E.K. (Eerste Kwartier werd: Engelsen Komen. V.M. (Volle Maan) Vlucht Moffen). L.K. (Laatste Kwartier) Landing Koningin. N.M. (Nieuwe Maan) Nieuw Ministerie.

De redactie voegt er echter aan toe, niet te kunnen instaan voor de juiste volgorde.

VERENIGING VAN GENEESHEREN IN SURINAME OPGERICHT.

De Surinaamse geneesheren hebben een vereniging opgericht, waarvan het bestuur volgens de Surinaamse bladen als volgt is samengesteld:

S. J. Bueno de Mesquita, voorzitter; L. C. Voigt, onder-voorzitter; Jos. E. Ho A Sjoe, secretaris-penningmeester; F. A. Tjon A Yong en A. H. Baal, commissarissen.

Deze vereniging stelt zich ten doel de geneeskunst in Suriname, Nederland en de overige gebiedsdelen in haar ruimste omvang te bevorderen.

Ter bereiking van dit doel schenkt zij o.m. haar aandacht aan:

a) alles, wat tot bevordering van geneeskundige wetenschap en kennis kan strekken;
b) de opleiding van geneesheren;
c) de openbare gezondheidsregeling in Suriname;
d) de kennis der volksziekten in Suriname;
e. de kennis der geheime geneesmiddelen en der volksgeneesmiddelen in Suriname;
f) het hooghouden der gedragsregelen der geneesheren;
g) de belangen der geneesheren en van hun stand;
h) de bevordering van een goed ingericht ziekenfondswezen;
i) alle vraagstukken, die verband houden met de bemoeiingen der geneesheren ten opzichte van sociale verzekeringen.

VERVOER NAAR CAYENNE

Uit Paramaribo wordt bericht, dat er geen mogelijkheden zijn om vruchten van Europa naar Frans Guyana te brengen, maar wel om via Paramaribo vrachten te vervoeren, die voor Cayenne bestemd zijn en wel door schepen van het „Gemengd Bedrijf". Dit zijn kleine kustschepen en zij zijn niet in staat reizen naar Europa te maken (Aneta).

WERELDNIEUWS

DE VEROVERING VAN DIEPPE.

Na de verovering van Dieppe ervoeren de geallieerden, dat de Duitsers, zoals een begrafenisondernemer vertelde, zo onder de indruk waren geweest van de moed der Canadezen twee jaar geleden, dat zij voor ieder een aparte doodkist bestelden. Dat waren er 735 in totaal. De graven liggen ergens buiten Dieppe en worden goed verzorgd door de Fransen. De eerste, die thans Dieppe binnentrok, was Majoor David Francis uit Montreal, die twee jaar geleden ook meedeed en toen twee vingers verloor en een kogel in zijn long kreeg. (Dieppe, (AP)).

MINDANAO AANGEVALLEN.

Het eiland Mindanao (Philippijnen) is door Liberators aangevallen volgens de radio van Tokio. De aanval was gemunt op de stad Davao op dat eiland. Ook Manado op Celebes, ongeveer 640 km. meer naar het Zuiden, is door deze vliegtuigen aangevallen (New York).

VOEDSELORGANISATIE.

De voorlopige commissie voor Voeding en Landbouw heeft aan de regeringen der Verenigde Landen een voorstel aangeboden tot inrichting van een Voedsel- en Landbouw Organisatie. Het is het eerste internationale lichaam, gegroeid uit de Verenigde Naties. Het doel van de Voedsel- en Landbouw Organisatie is: Voedselpeil en levensstandaard der volken op te voeren; doeltreffendheid van voortbrengst en verdeling der levensmiddelen te bevorderen; de levensomstandigheden der boeren te verbeteren; bij te dragen op deze wijze tot uitbreiding der wereldeconomie.

De Nederlandse leden zijn Mr. Max P. L. Steenberghe en Ir. Leonard A. H. Peters. Als voorlopige begroting voor een jaar werd een bedrag van 2.200.000 dollar voorgesteld. Het Nederlandse aandeel bedraagt 1,38%. De organisatie zal het principe van een stem per land volgen. Voor belangrijke besluiten is 2/3 der stemmen nodig (Aneta).

MEER OLIE VAN VENEZUELA.

De „Creole Petroleum Corporation" heeft medegedeeld, dat de voortbrengst van ruwe olie gedurende de eerste zes maanden van 1944 in Venezuela sterk is toegenomen.

Het netto inkomen bedraagt 31.800.000 dollar tegen 10.600.000 dollar gedurende dezelfde periode van het vorige jaar voor de Creole en de Lago. De president van de Creole, Ch. Lieb, heeft bekend gemaakt, dat een groot gedeelte van dit inkomen weer in Venezuela geinvesteerd is. Raffinaderijen en fabrieken zullen spoedig ter plaatse ingericht worden en indien de oorlog het nodig maakt, zullen uitbreidingen van de olie-voortbrengst verder in de hand worden gewerkt na de voltooiing van de Jusepin Puerto La Cruz pijpleiding, dus tegen het einde van het jaar.

Volgens het Departement van Handel van de Verenigde Staten bedraagt de productie van ruwe olie in Venezuela 732.000 vaten per dag en nieuwe boringen hebben plaats om het tot 900.000 vaten per dag te brengen tegen het einde van het jaar (Aneta).

CODEX OOSTERSE KERK.

De Codex voor het kerkelijk recht der Oosterse kerk (dat deel der R.K. Kerk, dat practisch besloten wordt door de patriarchaten van Constantinopel, Alexandrië Antiochië en Jeruzalem) zal in de eerste helft van 1945 verschijnen (Vaticaanstad, ncwc).